

دانشکده پرستاری - مامایی
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: مدیریت در سیستم های بهداشتی **مخاطبان:** دانشجویان ترم سوم کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی
تعدادواحد: ۱ واحد نظری
زمان ارائه درس: دوشنبه ۱۶-۱۴ (۸ هفته دوم)، نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۶
نیمسال: نیمسال اول سال تحصیلی ۹۵-۹۶
مدرس: دکتر سوسن حیدرپور
درس و پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس: آشنایی فراگیران با اصول، مفاهیم و روش های مهم مدیریت، برنامه ریزی و ارتقاء کیفیت
شرح درس: فراگیران قادرند با کاربرد اصول مدیریت از منابع و ابزارها و افراد در یک محیط کاری، استفاده بهینه نمایند و نسبت به ارتقاء کیفیت مستمر (CQI) به عنوان شرط اصلی تضمین موفقیت یک سیستم آگاهی می یابند.

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی دانشجویان با اصول کلی و مفاهیم اصلی مدیریت و رهبری
- ۲- آشنایی دانشجویان با شناخت اجزاء سازمان و رفتارهای درون و بیرون آن، دروندادها، فرآیندها و بروندادهای سازمان
- ۳- آشنایی دانشجویان با اصول کلی و مفاهیم برنامه ریزی و انواع آن (استراتژیک، عملیاتی و .....) و تحلیل مسیر
- ۴- آشنایی دانشجویان با اصول کلی مدیریت جامع کیفیت (Total quality management)
- ۵- آشنایی دانشجویان با روش Focused PDCA برای برخورد با مشکلات
- ۶- آشنایی دانشجویان با مفاهیم و راهکارهای توسعه
- ۷- آشنایی دانشجویان با استراتژیهای برنامه ریزی برای آموزش و مشاوره مامایی
- ۸- ارزیابی و تعیین نیازها و ارزیابی اجمالی برنامه های بهداشت مادر و کودک و تحلیل اقتصادی آن

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول کلی و مفاهیم اصلی مدیریت و رهبری

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱- تعاریف، اصول و مفاهیم مدیریت را توضیح دهد
- ۱-۲- مهارتهای سه گانه مدیریت را توضیح دهد
- ۱-۳- وظایف مدیریت را توضیح دهد
- ۱-۴- تعاریف مختلف رهبری را بیان کرده، تفاوت بین مدیریت و رهبری را توضیح دهد.
- ۱-۵- سبکهای مختلف رهبری را ذکر کرده و ویژگیهای رهبران هر یک از سبکها را تشریح نماید.
- ۱-۶- ویژگیهای یک رهبر ایده آل را بیان نماید.
- ۱-۷- مهارتهای مورد نیاز یک رهبر موفق را توضیح دهد.

جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با شناخت اجزاء سازمان و رفتارهای درون و بیرون آن، دروندادها، فرآیندها و بروندادهای سازمان

اهداف ویژه:

در پایان دانشجویان قادر باشد

- ۱-۲- اجزاء سازمان را توضیح دهد
- ۲-۲- رفتارهای درون و بیرون سازمان را توضیح دهد
- ۲-۳- دروندادهای سازمان را توضیح دهد
- ۲-۴- فرآیندهای سازمان را توضیح دهد
- ۲-۵- بروندادهای سازمان را توضیح دهد

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول کلی و مفاهیم برنامه ریزی و انواع آن (استراتژیک، عملیاتی و .....) و تحلیل مسیر

اهداف ویژه:

در پایان دانشجویان قادر باشد

- ۱-۳- اصول کلی برنامه ریزی را توضیح دهد
- ۲-۳- مفاهیم کلی برنامه ریزی را توضیح دهد
- ۳-۳- انواع برنامه ریزی (استراتژیک، عملیاتی، تاکتیکی و...) را لیست کند
- ۴-۳- برنامه ریزی استراتژیک را توضیح دهد
- ۵-۳- برنامه ریزی عملیاتی را توضیح دهد
- ۶-۳- تحلیل مسیر را توضیح دهد

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اصول کلی مدیریت جامع کیفیت (Total quality management)

اهداف ویژه:

در پایان دانشجویان قادر باشد

- ۱-۴- مفاهیم کیفیت، کیفیت در خدمات بهداشتی و ارتقای مستمر کیفیت (CQI) را تعریف نماید.
- ۲-۴- تاریخچه کیفیت در مدیریت را با بیان اصول صاحب نظران این بحث (دمینگ- کرازبی و جوران) توضیح دهد.
- ۳-۴- مدیریت جامع کیفیت را تعریف و اصول آن را بیان نماید.
- ۴-۴- اصول CQI را توضیح دهد.
- ۵-۴- اهمیت CQI در کاهش هزینه ها و افزایش رضایتمندی افراد و اجتماع را تشریح نماید.
- ۶-۴- جایگاه مشتری، کارکنان و مدیران در دیدگاه ارتقای کیفیت را تعیین و تشریح نماید.
- ۷-۴- جایگاه کنونی مشتری، کارکنان و مدیران را در یک محیط واقعی مراکز بهداشتی درمانی با جایگاه مورد انتظار در مدیریت کیفیت مقایسه نماید.
- ۸-۴- ضمن بررسی سیر تحول مدیریت کیفیت، کارایی انواع نظام های مبتنی بر بازرسی، کنترل کیفیت، تضمین کیفیت و ارتقای مستمر کیفیت را با هم مقایسه کند.

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با روش Focused PDCA برای برخورد با مشکلات

اهداف ویژه:

در پایان دانشجویان قادر باشد

- ۱-۵- Focused PDCA را به عنوان یک استراتژی ارتقای فرآیند توضیح دهد

۵-۲- مراحل Focused PDCA را توضیح دهد

۵-۳- ابزارهای هر مرحله (بیان فرصت ارتقاء، نمودار قالبی، نمودار جریان فرایند، نمودار همگرایی، نمودار علت و معلول و....) را توضیح دهد

۵-۴- روشهای بارش افکار و گروه اسمی را توضیح دهد

۵-۵- یک فرآیند را با استفاده از روش Focused PDCA ارتقاء دهد

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و راهکارهای توسعه

اهداف ویژه:

در پایان دانشجویان قادر باشد

۶-۱- مفهوم توسعه را توضیح دهد

۶-۲- ابعاد توسعه را توضیح دهد

۶-۳- شاخص های توسعه (سطح زندگی، سطح بهره وری، نرخ رشد جمعیت، نرخ بار تکفل، امید به زندگی در بدو تولد

نرخ با سواد و .....) را توضیح دهد

۶-۴- راهکارهای توسعه را توضیح دهد

جلسه هفتم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با استراتژیهای برنامه ریزی برای آموزش و مشاوره مامایی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجویان قادر باشد

۷-۱- تکنیک های اجرای برنامه ریزی (تکنیک گانت، P.E.R.T) را توضیح دهد

۷-۲- با تعریف برنامه ریزی آموزش و مشاوره ویژگی های آن را مشخص نماید.

۷-۳- مراحل طراحی و اجرای یک برنامه آموزشی و مشاوره ای را توضیح دهد

۷-۴- یک برنامه آموزشی طراحی کند

۷-۵- یک برنامه مشاوره ای طراحی کند

جلسه هشتم

هدف کلی: ارزیابی و تعیین نیازها و ارزیابی اجمالی برنامه های بهداشت مادر و کودک و تحلیل اقتصادی آن

اهداف ویژه:

در پایان دانشجویان قادر باشد

۸-۱- مفهوم و انواع نیاز(هنجاری، احساس شده، مورد درخواست، پیش بینی شده و....) را توضیح دهد

۸-۲- مفهوم و اهداف نیازسنجی را توضیح دهد

۸-۳- روشهای تعیین نیازهای آموزشی در برنامه های بهداشت مادر و کودک را توضیح دهد

۸-۴- ضمن تعریف پایش، ویژگی ها و مراحل انجام آن را توضیح دهد

۸-۵- خصوصیات و مراحل انجام ارزشیابی را توضیح دهد.

۸-۶- یک برنامه بهداشت و مادر و کودک را ارزیابی کند

۸-۷- از نظر اقتصادی یک برنامه بهداشت مادر و کودک را تحلیل کند

منابع:

۱- آصف زاده، سعید، رضاپور عزیز. برنامه ریزی بهداشت و درمان.

۲- آصف زاده سعید، رضاپور عزیز. مدیریت بهداشت و درمان. چاپ پنجم. قزوین، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی درمانی قزوین. ۱۳۹۱

۳- کونتز هارولد. ترجمه چمران محمدهادی. اصول مدیریت.

روشن تدریس: بحث گروهی - سخنرانی - پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی:

ویدیو پروژکتور - وایت برد

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
در ساعت کلاس	تمامی جلسات طبق برنامه ریزی آموزشی	٪۵	-	حضور فعال در کلاس
در ساعت کلاس	از جلسه دوم به بعد	٪۲۰	-	ارائه کنفرانس
در ساعت کلاس	بعد از جلسه چهارم	٪۱۰	چند گزینه ای	آزمون نیم ترم
در سالن امتحانات	پایان ترم	٪۵۵	چند گزینه ای	آزمون پایان ترم
-	پایان ترم	٪۱۰	-	ارائه یک تحلیل از برنامه های در حال اجرای بهداشت و درمان (بهداشت مادر و کودک)

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم و بموقع در کلاس

شرکت در بحث های گروهی و پاسخ به سوالات مطرح شده در کلاس

خاموش نمودن تلفن همراه در کلاس درس

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:

تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:

تاریخ تحویل: ۹۵/۶/۲۰

جدول زمانبندی درس مدیریت در سیستم های بهداشتی

روز و ساعت جلسه: دوشنبه ساعت ۱۴ الی ۱۶ (۸ هفته دوم)

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	۹۵/۸/۲۴	آشنایی دانشجو با اصول کلی و مفاهیم اصلی مدیریت و رهبری	دکتر سوسن حیدرپور
۲	۹۵/۹/۱	آشنایی دانشجو با شناخت اجزاء سازمان و رفتارهای درون و بیرون آن، درونداها، فرآیندها و برونداها سازمان	دکتر حیدرپور + دانشجویان
۳	۹۵/۹/۸	آشنایی دانشجو با اصول کلی و مفاهیم برنامه ریزی و انواع آن (استراتژیک، عملیاتی و .....) و تحلیل مسیر با توجه به تعطیل رسمی بودن با هماهنگی دانشجویان کلاس جبرانی برگزار خواهد شد	دکتر حیدرپور + دانشجویان
۴	۹۵/۹/۱۵	آشنایی دانشجو با اصول کلی مدیریت جامع کیفیت (Total quality management)	دکتر حیدرپور + دانشجویان
۵	۹۵/۹/۲۲	آشنایی دانشجو با روش Focused PDCA برای برخورد با مشکلات	دکتر حیدرپور + دانشجویان
۶	۹۵/۹/۲۹	آشنایی دانشجو با مفاهیم و راهکارهای توسعه	دکتر حیدرپور + دانشجویان
۷	۹۵/۱۰/۶	آشنایی دانشجو با استراتژیهای برنامه ریزی برای آموزش و مشاوره مامایی	دکتر حیدرپور + دانشجویان
۸	۹۵/۱۰/۱۳	ارزیابی و تعیین نیازها و ارزیابی اجمالی برنامه های بهداشت مادر و کودک و تحلیل اقتصادی آن	دکتر حیدرپور + دانشجویان